

Saa har jeg endnu en Bemærkning af mere saglig Natur til den højtærede Kultusminister. Paa Foranledning af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) har der allerede i sidste Rigsdagssamling og i Løbet af Sommeren været indhentet Oplysninger om Forholdene vedrørende den konfirmerede Ungdoms Undervisning — for at bruge det samme Udtryk, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) plejer at bruge, selv om jeg ikke finder, at det er saa god en Betegnelse, som det kunde være. Da det er et Spørgsmaal, der har interesseret mig i ikke ringe Grad, var det rimeligt, at jeg saa efter paa Finansloven for at se, om der under Kultusministeriet kunde spores noget Resultat af de Undersøgelser eller den Betænkning, skal jeg vel kalde det, som Kultusministeriet paa den Foranledning, som de tidligere Forhandlinger har givet, fremkom med. Og helt frit er det vel ikke, for saa vidt som der paa Kultusministeriets Budget § 18 er et lille Spør af et Resultat heraf, idet det Beløb, der i Aar ydes til Fortsættelsesskolerne paa Landet, foreslaas forhøjet til det dobbelte, fra 12,000 Kr. til 24,000 Kr. Jeg vil ikke sige noget mod, at man foreslaar dette Beløb fordelt paa den Maade, at enhver Skole forlods skal have yderligere 200 Kr. De faar nu 100 Kr. Det foreslaas, at de skal have 300 Kr. som fast Beløb, 10 Kr. pr. Elev samt til Understøttelse af trængende Elever 5 Kr. pr. Elev. Dette vil jo ikke sige, at hver Elev skal have 5 Kr., men at man regner, at Beløbet til Understøttelse skal svare til 5 Kr. pr. Elev. Jeg har nu altid syntes bedre om, at de Tilskud, som Staten yder til Undervisning, hvad enten det er til Efterskoler, Højskoler eller tekniske Skoler, i noget større Udstrækning ydes som Tilskud til trængende Elever end direkte til Skolen, men det maa jo indrømmes, at 300 Kr. ikke er noget stort Beløb. Dertil kommer 10 Kr. til hver Elev, som ogsaa er Tilskud til Skolen, omend beregnet efter en anden Regel. Jeg skal imidlertid ikke gøre nogen Indvending herimod. Naar man betænker, at de paagældende enten skal bo paa Skolen eller gøre Rejser for at besøge Skolen, der er en Dagskole, er 5 Kr. ikke noget stort Beløb. Jeg vil værge mig imod, at jeg skulde arbejde paa Forøgelse af Udgifterne, udover det nødvendige, men jeg tilstaar, at jeg ikke kan paavise noget Sted, hvor man kan spare et tilsvarende Beløb. Jeg kan dog ikke lade være med

at gøre opmærksom paa, at kun en ringe Part af den konfirmerede Ungdom vil kunne faa Gavn af Efterskolerne, selv om vi kom meget højere op med Beløbet pr. trængende Elev. Hvis vi skal have fat i den konfirmerede Ungdom, er det nødvendigt, at der i hver eneste Kommune i Landet gives Adgang til Undervisning, ikke som nu om Aftenen, for det giver i Virkeligheden for lidt Udbytte, deri er jeg enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), men et Par Eftermiddage om Ugen, eller, om man ikke tør indlade sig derpaa, kan man godt begynde med noget mindre. Det havde dog maaske sin Betydning, om man foruden de 36,000 Kr., eller hvor meget der skal ydes til Aftenskolen, vilde yde blot et ringe Beløb til delvis Refusion af de Udgifter, som Kommunerne eller i nogle Tilfælde Privatmænd paatager sig til Gennemførelse af en Undervisning for den konfirmerede Ungdom om Eftermiddagen 2—3 Gange om Ugen i Vintermaanederne. Jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg nødig vilde have, at vi skulde ende med at faa tvungen Undervisning for den konfirmerede Ungdom, men skal vi undgaa det, maa vi sørge for, at der bliver Adgang for de unge til fortsat Undervisning i Dagtimer. Det er efter min Mening en saa prisværdig Opgave, at det kunde forsvares, at Staten ydede et Bidrag til Dækningen af Udgifterne til Lærere — ikke Sognepræsten alene; thi ham vilde man kunne faa forholdsvis billigt. Men man har rundt om paa Landet Læger, Dyrslæger, Sogneraadformænd, Formænd i Husmandsforeninger o. s. v., som virkelig er i Stand til at give Oplysninger om en Mængde Spørgsmaal, der bør interessere de unge. Man vilde være i Stand til at skaffe Lærere paa en Tid, hvor Lærerne i Kommuneskolen i meget ringe Udstrækning kan gøre Tjeneste. Men man maa være klar over, at det vil medføre ikke saa smaa Udgifter, ogsaa til Lokaler, naar man ikke kan benytte Skolelokalerne.

Det var væsentlig, hvad jeg havde tænkt mig at sige om de mere saglige Spørgsmaal, som jeg plejer at beskæftige mig med, men jeg skal ikke nægte, at der ogsaa for mig er nogen Fristelse til at komme ind paa nogle politiske Betragtninger, navnlig efter at der dels i Dag af det ærede Medlem fra Skanderborg (R. Rasmussen) og dels i Gaar af et Par andre ærede Medlemmer er rettet en meget stærk Kritik mod en Enkelthed i Grundlovsforslaget, nemlig det kommunevalgte Landsting.